

POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Czubik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Grzegorz Pastuszko

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie ze skargi K. P.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie o sygn. VIII ACa 3976/25, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 19 listopada 2025 r.

oddala skargę.

D.Z.

Grzegorz Pastuszko Paweł Czubik Maria Szczepaniec

UZASADNIENIE

Pismem z ... października 2025 r. K. P. (dalej: „Skarżąca”), reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, złożyła skargę na przewlekłość postępowania prowadzonego przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn. akt VIII ACa 3976/25, wnosząc o: 1. stwierdzenie przewlekłości ww. postępowania sądowego, 2. wydanie Sądowi rozpoznającemu wskazaną sprawę zalecenia wyznaczenia terminu rozprawy apelacyjnej w ciągu 3 miesięcy, 3. przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz Skarżącej kwoty 20 000 zł, 4. zasądzenie od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Warszawie na rzecz Skarżącej kosztów postępowania skargowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu skargi wskazano m.in., że pomimo upływu prawie 3 lat od wpłynięcia pozwu sprawa nie została dotychczas prawomocnie rozstrzygnięta. Termin rozprawy apelacyjnej nie został do tej pory wyznaczony.

W piśmie z ... listopada 2025 r., które wpłynęło z Sądu Apelacyjnego w Warszawie, wniesiono o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2023, poz. 1725; dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie albo czynności podjętych przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze w celu zakończenia postępowania przygotowawczego lub czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej złożoności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania (art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość).

O przewlekłości postępowania można mówić zarówno wtedy, gdy sąd nie podejmuje żadnych czynności, jak i wtedy, gdy je podejmuje, ale są one nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z 24 lutego 2016 r., III SPP 53/15). Na znaczenie sprawnego rozstrzygania sporów sądowych, jako jednego z elementów zagwarantowanego konstytucyjnie prawa do sądu, zwraca się uwagę w literaturze (S. *Pikulski*, J. *Szczechowicz*, *Ludzki wymiar prawa a przewlekłość postępowania sądowego* Księga Jubileuszowa Profesora Tadeusza Jasudowicza, Toruń 2004, s. 353 i n.).

Ustawa o skardze na przewlekłość nie określa wprost, jaki okres oczekiwania na rozpoznanie sprawy należy uznać za nieuzasadnioną zwłokę. W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmowano, że o przewlekłości postępowania apelacyjnego można zasadniczo mówić w przypadku beczynności sądu drugiej instancji polegającej na niewyznaczeniu rozprawy apelacyjnej, która trwa co najmniej 12 miesięcy (postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 maja 2005 r., III SPP 96/05; z 16 marca 2006 r., III SPP 10/06 oraz z 21 marca 2006 r., III SPP 13/06). Podobnie przyjmował Naczelny Sąd Administracyjny (postanowienia NSA: z 7 lipca 2006 r., I OPP 64/06; z 24 kwietnia 2008 r., I OPP 16/08 oraz z 4 czerwca 2008 r., I OPP 20/08).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić należy, że nie naruszono w niej prawa do sądu w aspekcie rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Bezspornym faktem jest, że akta sprawy wraz z apelacją i zażaleniem wpłynęły do Sądu Apelacyjnego w Warszawie 10 maja 2024 r. (k. 291 akt sądowych). Sąd dokonał pewnych czynności wstępnych (rejestracja sprawy, wylosowanie sędziego sprawozdawcy). Następnie, postanowieniem z 1 sierpnia 2024 r., VI S 201/24, oddalono skargę Skarżącej na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Warszawie (k. 296 akt sądowych). Postanowieniem z 10 września 2024, VI ACa 2047/24, rozstrzygnięto w przedmiocie wniosku Skarżącej o udzielenie zabezpieczenia (k. 313 akt sądowych). W odpowiedzi na wniosek o uzasadnienie ww. postanowienia sporządzono i doręczono je stronie. W dniu 27 lutego wniesiono

prośbę do Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie o udzielenie informacji na jakim etapie pozostaje postępowanie apelacyjne w sprawie o sygn. akt VI ACa 2047/24 (k. 337 akt sądowych). Zgodnie z zarządzeniem z 13 marca 2025 r. zakreślono sprawę w VI Wydziale Cywilnym i zarejestrowano sprawę w VIII Wydziale Cywilnym (k. 336 akt sądowych). Zgodnie z zarządzeniem z 13 sierpnia 2025 r., VIII ACa 3976/25, zawiadomiono pełnomocnika powoda o niezasadności rozpoznania sprawy poza kolejnością (k. 340 akt sądowych). Zarządzeniem z 11 września 2025 r. skierowano sprawę do SLPS celem ponownego jej przydziału (k. 348 akt sądowych). Zarządzeniem z 14 października 2025 r. postanowiono zawiadomić strony o składzie sądu rozpoznającym sprawę oraz doręczyć pełnomocnikom odpisy apelacji (k. 350 akt sądowych). Zarządzeniem z 16 października 2025 r. wyznaczono termin rozprawy na dzień 10 grudnia 2025 r. (k. 355 akt sądowych). Następnie strony postępowania zostały poinformowane o terminie rozprawy.

Analiza powyższej sekwencji zdarzeń (czynności procesowych) skutkuje stwierdzeniem, że od chwili wpływu sprawy do Sądu Apelacyjnego w Warszawie (10 maja 2024 r.) do dnia dzisiejszego upłynął rok i 6 miesięcy. Trzeba jednak z całą mocą podkreślić, że Sąd Apelacyjny wykazuje się w postępowaniu aktywnością. Sąd rozstrzygnął w sprawie skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Warszawie oraz w sprawie udzielenia zabezpieczenia. Termin rozprawy został wyznaczony na dzień 10 grudnia 2025 r., a strony zostały o przedmiotowym terminie poinformowane.

Całokształt okoliczności sprawy przesądza o braku beczynności Sądu Apelacyjnego i skutkuje oddaleniem skargi wraz z wszystkimi jej wnioskami szczegółowymi. Stwierdzić należy, że skarga wywołała pożądany skutek – Sąd Apelacyjny wyznaczył termin rozprawy i na tym etapie wielce prawdopodobne jest, że apelacja zostanie w najbliższym czasie rozpoznana, a sprawa prawomocnie zakończona.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość, orzekł jak w sentencji postanowienia.

D.Z.

[a.ł]

Grzegorz Pastuszko Paweł Czubik Maria Szczepaniec